

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Podsekretarz Stanu
Miłosz Motyka

DOZE-I.050.3.2025.MG
3650358.14463665.11730269
Warszawa, 07-03-2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr K10INT7933 z 17 lutego 2025 r. Panów Posłów Artura Daniela Gierada i Lucjana Marka Pietrzczyka oraz Pani Posłanki Marzeny Okła-Drewnowicz w sprawie rozszerzenia możliwości zakładania spółdzielni energetycznych na gminy miejskie, przekazuję poniższe odpowiedzi na pytania w niej zawarte.

Czy Ministerstwo Klimatu i Środowiska planuje podjęcie działań legislacyjnych mających na celu umożliwienie tworzenia spółdzielni energetycznych także w gminach miejskich? Jeśli tak, to jakie są planowane ramy czasowe dla takich zmian?

Jakie działania planuje Ministerstwo w celu wsparcia rozwoju miejskich spółdzielni energetycznych, mając na uwadze ich potencjalny wpływ na realizację celów klimatycznych oraz zrównoważonego rozwoju?

Czy Ministerstwo dostrzega wady obecnych regulacji i ich wpływ na rozwój energetyki obywatelskiej w miastach?

Ministerstwo Klimatu i Środowiska, mając na uwadze postulaty dotyczące rozszerzenia obszaru działania spółdzielni energetycznych na obszary gmin miejskich, w ramach prac nad projektem ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (UD89), zaproponowało stosowną zmianę w tym zakresie. Jednak biorąc pod uwagę, że przepis nie podlegał pełnemu procesowi konsultacji, opiniowania i uzgodnień, proponowane zmiany dotyczące spółdzielni energetycznych w miastach zostały przedłożone w projekcie ustawy o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (UD162), który jest na wcześniejszym etapie procesu legislacyjnego. W projekcie tym, odpowiednią korektę przepisu rozszerzającego obszar działalności spółdzielni energetycznej, zaproponowano w art. 9 pkt 3 (zmiana brzmienia art. 38e ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. z 2024 poz. 1361, 1762, 1847 i 1881)).

Zgodnie z uzasadnieniem dołączonym do tego projektu, zaproponowana zmiana art. 38e ust. 1 pkt 1 wychodzi naprzeciw znacznemu zainteresowaniu gmin, spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych, a także innych podmiotów zlokalizowanych poza obszarami gmin wiejskich i miejsko-wiejskich. Jednostki te charakteryzują się nie rzadko wysokim zużyciem

energii elektrycznej i ciepłej, stwarzając potencjał do zrzeszania kooperatyw energetycznych oraz lokalnego, efektywnego wytwarzania i bilansowania energii. Rozwiązanie to pozwoli na znaczną redukcję w ich kosztach energii, stając jednocześnie naprzeciw problemowi ubóstwa energetycznego.

Jednocześnie w wyżej wymienionym projekcie zastrzeżono, że do czasu wydania przez Komisję Europejską decyzji stwierdzającej zgodność z rynkiem wewnętrznym zastosowanie przepisów wspierających spółdzielnie energetyczne do gmin miejskich będzie zawieszane.

Postęp prac nad projektem UD162 można śledzić na stronie Rządowego Centrum Legislacji pod adresem <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12394351/>.

Jakie argumenty przemawiały za odrzuceniem projektu ustawy w Sejmie w poprzedniej kadencji?

Uprzejmie wyjaśniam, że dotychczas Ministerstwo nie opracowywało propozycji w zakresie rozszerzania obszaru funkcjonowania spółdzielni energetycznych, oprócz wyżej wymienionych inicjatyw związanych z projektami UD89 i UD162.

Czy Ministerstwo prowadzi analizy dotyczące funkcjonowania spółdzielni energetycznych w Polsce oraz możliwości ich rozwoju w miastach, w oparciu o dotychczasowe doświadczenia polityki energetycznej w Polsce oraz o doświadczenia innych krajów Unii Europejskiej?

Ministerstwo Klimatu i Środowiska na bieżąco monitoruje i analizuje sytuację spółdzielni energetycznych, w szczególności w kontekście potencjalnej potrzeby interwencji legislacyjnych. Oprócz wyżej wymienionej propozycji przepisów w zakresie umożliwienia spółdzielni energetycznym działalności również na obszarach miejskich, w projekcie ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (UD89) zaproponowano zmiany mające na celu ułatwienie funkcjonowania spółdzielni energetycznych, takie jak:

- doprecyzowanie przepisu dotyczącego udostępniania przez operatorów systemów dystrybucyjnych danych pomiarowych na wniosek spółdzielni, a nie jak obecnie spółdzielni energetycznej;
- doprecyzowanie trybu i kolejności postępowania spółdzielni oraz spółdzielni energetycznych w odniesieniu do zawieranych umów ze sprzedawcą oraz rejestracji w wykazie Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa;
- zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla spółdzielni energetycznych w zakresie przekazywania sprawozdań rocznych do Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa;
- sprecyzowanie, które przepisy stosuje się do procesów zakładania, rejestracji, przystępowania członków, włączania punktów poboru energii do spółdzielni energetycznej, a także do późniejszego zarządzania energią elektryczną, jak również biogazem, biogazem rolniczym, biometanem i ciepłem.

Postęp prac nad projektem UD89 można śledzić na stronie Rządowego Centrum Legislacji pod adresem <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12389803/>.

Jednocześnie, w ramach prac nad projektem UD162 dokonano analizy skutków regulacji rozszerzającej działalność spółdzielni energetycznych na obszary miejskie.

W oparciu o tę analizę należy stwierdzić, że obszary wiejskie oraz wiejsko-miejskie charakteryzują się innym układem zagospodarowania przestrzennego oraz znacznie większymi niezabudowanymi obszarami niż gminy miejskie, a także istotnie mniejszą gęstością zaludnienia. W przypadku tych pierwszych, przeważającą część zabudowań stanowią domy jednorodzinne, natomiast w przypadku gmin miejskich, są to budynki wielorodzinne. Ponadto tereny miejskie charakteryzują się mniej zintegrowanymi społecznościami, niższą dostępnością wolnych terenów pod inwestycje, a także podlegają ograniczeniom planistycznym dla wielu rodzajów źródeł OZE, np. biogazowni, których praca jest zależna od stałych dostaw dużej ilości substratu. Mieszkańcy tych obszarów mogą korzystać z oferty instrumentów wsparcia, takich jak prosument lokatorski, zbiorowy czy wirtualny (od 2 lipca 2025 r.). Mając na uwadze powyższe uwarunkowania przewiduje się, że liczba spółdzielni, które powstaną na obszarach gmin miejskich nie będzie znacząca.

Czy rząd dostrzega potencjalne korzyści płynące z rozszerzenia modelu spółdzielni energetycznych na gminy miejskie, w szczególności w kontekście zwiększania lokalnej samowystarczalności energetycznej, obniżania kosztów energii dla mieszkańców oraz poprawy bezpieczeństwa energetycznego miast?

Umożliwienie funkcjonowania spółdzielni energetycznych w gminach miejskich może przynieść szereg korzyści dla mieszkańców tych obszarów. Przystąpienie do spółdzielni energetycznej pozwala na zwiększenie poziomu samowystarczalności energetycznej członków takich kooperatyw. Jednocześnie uczestnictwo w spółdzielni energetycznej umożliwia obniżenie cen energii elektrycznej, dzięki przewidzianemu dla spółdzielni energetycznych mechanizmowi wsparcia, zgodnie z którym nadwyżka energii elektrycznej wytworzonej z instalacji OZE członka spółdzielni jest rozliczana ze sprzedawcą energii elektrycznej. Nadwyżki energii wprowadzone do sieci elektroenergetycznej mogą być odebrane w okresie 12 miesięcy. Pozostałe 40% energii jest przeznaczone na pokrycie kosztów opłaty dystrybucyjnej, co oznacza że członkowie nie ponoszą żadnych dodatkowych kosztów związanych z dystrybucją energii. Energia wygenerowana, a następnie zużyta przez członków spółdzielni, jest również zwolniona z opłaty mocowej, OZE oraz kogeneracyjnej.

Jednocześnie chcę podkreślić, że Ministerstwo Klimatu i Środowiska działa na rzecz tworzenia sprzyjających regulacji prawnych oraz instrumentów wsparcia stymulujących działalność spółdzielni energetycznych, uznając je za istotny element lokalnego systemu energetycznego.

Z wyrazami szacunku
Miłosz Motyka
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:
Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM